

Звіт про роботу закладу у 2021/2022 навчальному році

Протягом 2021/2022 навчального року робота педагогічного колективу закладу була підпорядкована на реалізацію науково-методичної проблеми «Використання компетентісно зорієнтованих технологій розвитку конкурентоспроможної особистості ліцеїста та підготовки його до життя в сучасних умовах» на другому етапі та спрямована на виконання:

- Конституції України;
- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- Концепції Нової Української школи;
- Національної доктрини розвитку освіти;
- Національної програми «Діти України»;
- Положення про загальноосвітній навчальний заклад;
- Концепції національно-патріотичного виховання;
- Законодавства України про мови;
- Комплексної програми профілактики злочинності;
- Державної національної Програми «Освіта» (Україна в XXI столітті);
- Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти;
- Листів та наказів Міністерства освіти і науки України, Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації;
- Статуту закладу;
- Перспективного плану розвитку закладу;
- Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів для здобувачів освіти 1-4, 5-9 та 10-11 класів

У ході роботи над реалізацією науково-методичної проблеми педагоги закладу опанували нові форми, методи, технології роботи з учнями. З цією метою протягом навчального року було організовано навчальні семінари зі всіма категоріями педагогічних працівників, проаналізовано і удосконалено систему самоосвітньої роботи педагогів. У процесі опанування науково-методичної проблеми виникали різні оцінки впровадження методів навчання, управління, що давало можливість досліджувати, експериментувати і залишати для практики роботи школи доцільне, необхідне, виважене.

Освітня діяльність та методична робота в закладі проводилися згідно з річним планом роботи на 2021/2022 навчальний рік, ухваленим на засіданні ради ліцею і погодженим на засіданні педагогічної ради від 30 серпня 2021 року, протокол №1.

На початку навчального року було укомплектовано 12 класів з українською мовою навчання. Середня наповнюваність класів – 14 учнів. Кількість дітей з інвалідністю – 5. Дітей-сиріт та ПБП – 16. До 1 класу було зараховано 12 учнів, до 10 класу – 12. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 11.09.2009 № 854 «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі» здійснюється профільне навчання учнів 10 та 11 класів за універсальним та спортивним профілем. Відповідно до Концепції профільного навчання сформовано один десятий клас зі спортивним профілем навчання. В 11 класі навчалося 9 учнів. З метою розвитку спортивних нахилів вихованців в закладі створено відповідну матеріальну базу: спортивна зала, тренажерна зала, зала для занять важкою атлетикою, зала для занять боксом, спортивний майданчик зі звичайним та штучним покриттям для занять футболом. Працює ціла система спортивних секцій та гуртків, які заклад планує й реалізує відповідно до бажань школярів, можливостей педколективу, матеріальної бази.

Всього на 05 вересня 2020 року в закладі навчалося 163 дитини. Протягом 2020/2021 навчального року прибуло 10 учнів і вибуло 12 учнів (до інших ЗЗСО міста, області, інших областей та за межі країни). Таким чином, на кінець навчального року в закладі нараховувався 161 учень.

Відповідно до чинного Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах (зі змінами та доповненнями) з 01 вересня 2021 року було організоване індивідуальне навчання для учня 9 класу Романенка Нікити. Індивідуальне навчання проводилося згідно з розкладом і індивідуальною навчальною програмою.

Педагогічний колектив закладу на кінець 2021/2022 навчального року налічував 39 педагогів. Вищу освіту мають 38 педагогів. Заклад стовідсотково укомплектований педагогічними кадрами, вакансії відсутні.

Викладання всіх без винятку навчальних предметів здійснюється фахівцями.

Для реалізації методичної проблеми робота в закладі була сконцентрована навколо пріоритетних завдань:

- забезпечення відповідної структури методичної роботи кількісному і якісному складу педагогічних кадрів;
- формування у педагогічних працівників стабільного інтересу до актуальних проблем психолого-педагогічної науки, прогресивного досвіду, збільшення кількості педагогів, які беруть участь у масових формах методичної роботи;
- розвиток соціальної активності педагогів, рівня загальної і педагогічної культури;

- забезпечення високої інформаційної насиченості змісту науково-методичної роботи, її відповідності поставленій меті та завданням;
- використання оптимальних форм і методів методичної роботи з педагогічними кадрами, адекватних сучасним цілям, завданням і змісту науково-методичної роботи.

Наказом по закладу від 10.09.2021 року № 90 «Про організацію методичної роботи з педагогічними кадрами у 2021/2022 навчальному році» методична робота здійснювалась за такими формами:

- колективні форми роботи (методична рада, педагогічна рада);
- групові форми роботи (методичні об'єднання, семінари тощо);
- індивідуальні форми (методичні та індивідуальні консультації, робота над науково-методичною проблемою, співбесіди, аналіз уроків, самоосвіта).

Голова методичної ради – заступник директора з навчально-виховної роботи Іваненко Надія Василівна, заступник голови МР - заступник директора з виховної роботи Адруг Людмила Миколаївна. До складу методичної ради входять: Ребенок Оксана Олексіївна – вчитель української мови та літератури, керівник МО класних керівників; Колівошко Олександр Володимирович – вчитель математики, відповідальний за організацію реєстрації учасників ЗНО; Красножон Наталія Василівна – вчитель зарубіжної літератури, секретар методичної ради; Донець Наталія Анатоліївна – вчитель іноземної мови, керівник МО вчителів суспільно-гуманітарного циклу; Герасименко Ірина Миколаївна – вчитель хімії, керівник МО вчителів природничого циклу; Шевченко Інна Василівна – вихователь, керівник МО вихователів 1-11 класів.

Методична робота у 2021/2022 навчальному році була спрямована на вдосконалення роботи з педагогічними кадрами, підвищення рівня методичної роботи, підвищення фахового рівня педагогів закладу, їх готовності до інноваційної діяльності, з метою створення необхідних умов для всебічного розвитку учнів, збереження та зміцнення їх здоров'я та соціальної адаптації, формування в них цілісної системи соціальних та загальних компетентностей на основі особистісного підходу до потреб і можливостей здобувачів освіти.

У 2021/2022 навчальному році педагогічний колектив продовжив роботу над новою науково-методичною проблемою «Використання компетентнісно зорієнтованих технологій розвитку конкурентоспроможної особистості ліцеїста та підготовки його до життя в сучасних умовах» на другому етапі.

Головними завданнями методичної роботи є:

- ознайомлення з нормативно-правовими документами, які визначають державну політику в галузі освіти;
- використання на практиці сучасних інформаційних та комунікативних технологій у системі науково-методичної роботи в умовах упровадження концепції Нової української школи;

- вплив методичної роботи на результативність освітнього процесу за підсумками олімпіад, конкурсів;
- залучення до науково-дослідницької та проектної діяльності педагогів та здобувачів освіти;
- створення умов для зародження, оцінювання та використання педагогічного досвіду.

Структура організації методичної роботи забезпечувала підвищення рівня методичної підготовки педагогів, діагностико-теоретичне опрацювання методичної теми закладу та реалізовувалась через колективні, групові та індивідуальні форми роботи: педагогічна рада; методична рада; методичні об'єднання вчителів-предметників; психолого-педагогічний семінар; нетрадиційні форми методичної роботи; методичні тижні; проведення заходів, спрямованих на вдосконалення освітнього процесу, підвищення загальноосвітнього рівня здобувачів освіти; робота з молодими педагогами; робота з обдарованими дітьми.

В сучасних умовах в освітньому просторі всіх рівнів важливого значення набуває підвищення ефективності методичної роботи, яка ґрунтується на досягненнях психолого-педагогічної науки, перспективного педагогічного досвіду і спрямована на підвищення фахової майстерності педагогічних працівників, на розвиток творчого потенціалу кожного вчителя.

Головним завданням методичної роботи у закладі було визначено науково-методичне забезпечення освітнього процесу, організація удосконалення відповідної фахової освіти та кваліфікації педагогічних працівників, забезпечення їх професійною інформацією, виявлення та вивчення педагогічного досвіду, допомога в розробці та впровадженні інноваційних освітніх програм, методик, технологій.

Уся робота педагогічного колективу навчального закладу спрямована на розв'язання єдиної науково-методичної проблеми: «Використання компетентісно зорієнтованих технологій розвитку конкурентоспроможної особистості ліцеїста та підготовки його до життя в сучасних умовах». Було розроблено перспективний план поетапного її впровадження педагогічним колективом.

Адміністрація і педагогічний колектив перебувають у постійному творчому пошуку продуктивних шляхів розв'язання проблеми, нестандартних підходів до організації науково-методичної роботи в ліцеї.

Внутрішньошкільна методична робота здійснювалася відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про інноваційну діяльність», Стратегії розвитку закладу, річного плану роботи, інших актів законодавства в галузі освіти, в тому числі МОН України, наказу по закладу від 10.09.2021

року № 90 «Про організацію методичної роботи у закладі на 2022/2023 навчальний рік».

Впродовж 2021/2022 н.р. було організовано роботу методичних об'єднань вчителів-предметників, класних керівників, вихователів. Затверджено плани їх роботи, методичні проблеми, над якими працювали методичні об'єднання, визначено керівників з числа досвідчених педагогів. Робота методичних об'єднань була спрямована на удосконалення методичної підготовки, фахової майстерності педагогів, удосконалення методики проведення уроку, самопідготовки, виховного заходу. Діяльність методоб'єднань була спланована на основі плану роботи закладу на рік та Перспективного плану розвитку. Проведено заплановані засідання методичних об'єднань з усіх напрямів, робота яких будувалася за окремими планами. На запланованих засіданнях методичних об'єднань обговорювалися як організаційні питання, а саме: рекомендації МОНУ, обласної конференції, серпневої міської онлайн-конференції, рекомендації щодо викладання і вивчення навчальних предметів у 2021/2022 н.р., зміни у навчальних програмах, підготовка і проведення олімпіад, предметних тижнів, проведення моніторингів, так і науково-методичні питання.

Здійснюючи реалізацію єдиної науково-методичної проблеми закладу, кожним МО і ТГ вивчалася науково-методична література з проблеми, відбувалося знайомство з досягненнями психолого-педагогічної науки, існуючим ППД.

Найвищою відправною точкою в роботі всіх структурних підрозділів методичної роботи в закладі була і залишається педагогічна рада, яка спрямовувала, координувала та контролювала діяльність всіх ланок методичної служби педколективу над єдиною науково-методичною проблемою. У 2021/2022 навчальному році на засіданнях педагогічної ради розглядалися питання щодо організації різноманітних форм навчання здобувачів освіти, визнавалися результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників, обговорювалися результати проведення самоаналізу діяльності закладу за напрямками, які вивчалися, теоретичні засади та основні поняття у роботі над єдиною науково-методичною проблемою. Обговорення визначених питань дало змогу почути думки педагогів різних методичних об'єднань щодо вирішення спільних питань, намітити шляхи подолання прогалин, визначити можливості для реалізації поставлених завдань.

Створена в навчальному закладі система навчально-методичної роботи з педагогічними кадрами позитивно позначається на професійному становленні й розвитку педагогів. Підвищення їх професійного рівня –

невід'ємна складова післядипломної освіти. У цьому і є головне призначення методичної роботи закладу.

Методична робота сприяла взаємному збагаченню членів педагогічного колективу педагогічними знахідками, спонукала кожного педагога до підвищення свого фахового рівня, дала змогу молодим педагогам вчитися педагогічній майстерності у старших і досвідченіших колег, забезпечувала підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку.

Використання інноваційних технологій у процесі вивчення різних предметів дало змогу покращити зміст навчання, вдосконалити методи і форми навчання, активізувати та індивідуалізувати його. Переважна більшість педагогів закладу володіють інформаційно-комунікаційними технологіями, уроки та виховні заходи проводять з використанням мультимедійної та комп'ютерної техніки.

Одним із важливих напрямків удосконалення педагогічної майстерності є атестація педагогів, яка здійснюється у відповідності з чинним законодавством, Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників, змінами і доповненнями до нього. Головним завданням атестаційного періоду є комплексна оцінка рівня кваліфікації педагогічної майстерності, результатів педагогічної діяльності вчителів різних фахів.

З метою використання права вчителя на атестацію адміністрація закладу щороку знайомить педагогів із законодавчою і нормативною базою щодо даного питання.

Наказом по закладу від 17.09.2021 року № 89 «Про створення атестаційної комісії» було затверджено склад комісії I рівня, до якої увійшли компетентні, висококваліфіковані, методично грамотні педагоги, які мають вищу кваліфікаційну категорію і педагогічні звання. Уся робота атестаційної комісії проводилася згідно складеного і затвердженого на засіданні комісії плану роботи (протокол № 2 від 07 жовтня 2021 року).

У графік атестації 2021/2022 навчального року були включені 9 педагогів. Серед них: директор закладу, вчителі математики, української мови та літератури, хімії, керівники гуртків, вихователі. Складено список педагогів, які атестуються у 2022 році, затверджений на засіданні атестаційної комісії (протокол № 2 від 07 жовтня 2021 року).

У період атестації педагогів здійснювався психологічний супровід, який забезпечувала практичний психолог закладу Глузд І.С.

Кожен педагог, який атестувався, у міжатестаційний період працював за власним планом самоосвітньої діяльності. Заключний етап роботи над реалізацією поставлених у ньому завдань відбувався саме під час обміну досвідом на підсумковому засіданні атестаційної комісії в онлайн-режимі.

Атестаційна комісія в рамках своїх повноважень вивчала систему роботи педагогів, узагальнювала методичні матеріали, відвідувала уроки, самопідготовки, виховні заходи, проводила співбесіди та діагностування учнів та їх батьків щодо здатності вчителів знаходити спільну мову з учасниками освітнього процесу, зацікавлювати предметом. Вивчався стан ведення шкільної документації педагогами, які атестуються.

В ході атестації членами атестаційної комісії, керівниками МО, заступниками директора проводилися інструктивно-методичні наради, індивідуальні консультації, співбесіди; надавалися методичні рекомендації; переглядалася науково-методична література, документація.

Показові уроки, самопідготовки, виховні заходи з предметів, виховні заходи в класах, де вчителі є класними керівниками, психолого-педагогічні консультації стали основною рушійною силою щодо встановлення рівня професійної майстерності педагогів у міжатестаційний період.

Атестація 2021/2022 року пройшла згідно плану. Педагогічні працівники, які атестувалися в 2021/2022 н.р, своєчасно здійснили підвищення кваліфікації відповідно фаху та посади, на яку вони атестувалися з чітко встановленою кількістю годин.

Результати атестації 2021/2022 року такі:

- присвоєно педагогічне звання «учитель-методист» одному педагогу (вчитель математики);
- присвоєно другу кваліфікаційну категорію двом педагогам (вихователі);
- встановлено відповідність раніше присвоєним кваліфікаційним категоріям і тарифним розрядам:
 - «спеціаліст вищої категорії» трьом педагогам;
 - «спеціаліст першої категорії» одному педагогу;
 - 12 тарифний розряд одному педагогу;
 - 11 тарифний розряд одному педагогу
- Встановлено відповідність раніше присвоєному педагогічному званню «старший учитель» двом педагогам.

За результатами атестації 2022 року видані відповідні накази по закладу й передані в бухгалтерію для здійснення оплати праці атестованих педагогів.

Протягом 2021/2022 н.р. навчання педагогів закладу за програмами підвищення кваліфікації на базі ЧОППО імені К.Д. Ушинського.

Процеси розвитку, виховання і соціалізації в Новій українській школі покликані зробити випускника конкурентоздатним у ХХІ столітті, а поряд з цим із метою задоволення потреб педагогічних працівників в особистісному та професійному зростанні, здатними компетентно впроваджувати освітні технології протягом жовтня-грудня 2021 року та у червні 2022 року педагоги

закладу здійснили навчання за 30-годинною програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників за освітніми галузями «Нова українська школа: адаптаційний цикл базової середньої освіти (5 клас)», отримавши відповідні свідоцтва для провадження освітньої діяльності у 2022-2023 н.р.

Окрім того, педагоги закладу дистанційно проходили онлайн-навчання за різними ліцензованими програмами підвищення кваліфікації з методики викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти.

Поряд з цим, кожен з педагогів підвищував свій кваліфікаційний рівень шляхом участі у різноманітних заходах, про що свідчать отримані сертифікати.

У міжкурсовий період підвищенню професійної компетентності педагогів сприяли такі форми методичної роботи: онлайн-конференції та марафони, круглі столи, тренінги, педагогічні та культурологічні інформації, індивідуальні співбесіди, групові консультації, засідання МО, творчих груп, семінари.

Педагогії, які атестувалися, брали активну участь у обласних методичних формах роботи, які проходилися з ініціативи ЧОППО імені К.Д. Ушинського.

Крім того, педагоги закладу були учасниками різноманітних майстер-класів, тренінгів, семінарів та практикумів (онлайн-форма). Серед них: Коваленко Ю.М. – практикум «Нові підходи до викладання предметів мистецької освітньої галузі на засадах Концепції «Нова українська школа», семінар-практикум «Особливості викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» в 5 класі за модельними програмами»; Думнова К.М. – семінар-практикум «Вивчення української мови у закладах загальної середньої освіти. Герасименко І.М. – семінар «Розвиток критичного та креативного мислення на уроках хімії»; Юрченко Н.Д. – семінар-практикум «Система розвивального навчання в сучасній початковій школі: досвід та перспективи»; Адруг Л.М. – семінар-практикум «Формування цифрових компетентностей педагога в умовах реформування системи освіти»; Царенко С.П. – семінар «Розвиток конкурентоспроможної особистості ліцеїста та підготовки його до життя в ринкових умовах».

Звітуючи перед колегами на засіданнях методичних об'єднань, педагогічні працівники презентували сформовані загальні (реалізація компетентнісної парадигми навчання; критичне та системне мислення; знання і розуміння сучасних тенденцій розвитку освіти; здатність діяти відповідально та свідомо; здатність ефективно комунікувати та працювати в команді; здатність ефективно взаємодіяти з представниками інших професійних груп; здатність до усвідомлення, цінування й поваги багатоманітності в суспільстві) та фахові компетентності.

Важливою складовою методичної роботи в закладі є вивчення стану викладання базових дисциплін, організації методичної роботи з педагогами різних фахів, проведення ними системи заходів щодо удосконалення процесу викладання навчальних дисциплін, підвищення рівня навченості учнів. Даний вид контролю за станом освітнього процесу здійснювався згідно з річним планом роботи закладу. На контролі були наступні питання: стан викладання трудового навчання та технологій, стан викладання основ здоров'я, стан викладання предметів в початковій ланці, стан викладання предмета «Захист України», стан викладання математики та інформатики.

Стан вивчення викладання базових дисциплін відображено в наказах по закладу та в протоколах засідань педагогічної ради.

Протягом року проводилась робота зі здібними та обдарованими учнями у відповідності до програми «Обдарована дитина».

З метою забезпечення належної організації роботи постійно поповнювався банк даних обдарованих учнів, здійснювався психолого-педагогічний супровід обдарованої дитини за різними видами діяльності; діагностика учнів, яка мала на меті виявляти обдарованих дітей за віковими категоріями, поповнювалися анотовані каталоги літератури з питань роботи з обдарованою молоддю.

Освітня діяльність учасників освітнього процесу на рівні закладу в умовах воєнних дій була підтримана різноманітними онлайн-тренінгами, проведеними соціальним педагогом закладу Пода Ю.А. та практичним психологом Глузд І.С., з метою розвантаження та ресурсування психоемоційного стану учасників.

У Viber-групах систематично надавалися рекомендації класних керівників, вихователів, психолога, соціального педагога учасникам освітнього процесу щодо психологічного стану та його корегування в умовах воєнних дій.

Важливим компонентом у роботі закладу були Дні науки і предметних дисциплін, які проводилися з метою розширення знань учнів з предметів, розвитку їх творчих та інтелектуальних здібностей, залучення до різноманітної діяльності за інтересами, підвищення професійної майстерності вчителів, впровадження інноваційних технологій в систему навчальної та виховної роботи з вихованцями та забезпечення якісних освітніх послуг.

Система внутрішньошкільної методичної роботи дає можливість кожному вчителю ліцею реально брати участь не тільки в реалізації готових курсових проектів підвищення кваліфікації, а й залучає їх до участі у різноманітних методичних заходах, які сприяють підвищенню фахової майстерності та творчого потенціалу педагогів. У всіх цих починаннях провідна роль відводиться методичному кабінету закладу та методичній раді.

Саме методична рада є координатором діяльності різних форм методичної роботи, головне завдання якої – координація діяльності різних структурних підрозділів методичної роботи, робота яких направлена на удосконалення освітнього процесу, підвищення фахового рівня педагогів.

Отже, аналіз і узагальнення наявних освітніх позицій, а також власний досвід кожного педагога і педагогічного колективу в цілому дають можливість розглядати методичну службу, самоосвітню діяльність педагогів як активну, саморегульовану, особистісно та професійно значущу пізнавальну діяльність, спрямовану на самовдосконалення, саморозвиток і самореалізацію.

Проте, незважаючи на певні надбання і досягнення педагогів закладу в професійному зростанні, залишаються і певні недоліки:

- потребують удосконалення форми методичної роботи з педагогічними кадрами;
- недостатньою є робота з виявлення обдарованих дітей та їх підготовка до участі в олімпіадах;
- потребує посилення робота з підвищення якості освіти учнів, формування у них уміння самостійно здобувати знання, творчо застосовувати їх на практиці;
- малоактивною є робота з участі у фахових конкурсах, презентування педагогічної майстерності на рівні міста та області;
- недостатньою є робота педагогічних працівників над створенням власних електронних портфоліо, методичних кейсів, веденням особистих блогів.

Можливо, вищезазначені недоліки як в організації методичної роботи, так і освітнього процесу в цілому, є однією з причин того, що переважна більшість учнів закладу мають середній рівень балів навчальних досягнень протягом останніх років. Так, за підсумками моніторингу рівня навчальних досягнень учнів за 2021/2022 навчальний рік, з загальної кількості атестованих учнів – 143:

- на 10-12 балів навчається 3 учні (2,4 %);
- на 7-12 балів навчаються 32 учні (22,3 %);
- на 4-12 балів навчаються 97 учнів (67,5 %);
- на 1-12 балів – 4 учні (2,9 %);
- тільки на 4-6 балів – 7 учнів (4,9 %).

Виховна робота у 2021/2022 н.р. була направлена на створення сприятливих умов для всебічного розвитку дітей на кожному з вікових етапів, їх адаптації в соціумі, формування демократичного світогляду, ціннісних орієнтирів, засвоєння морально - етичних норм, сприйняття власної індивідуальності, впевненості в собі, на усвідомленому виборі здорового способу життя, на осмислення самовизначення у виборі професії, на

пропаганду духовних надбань українського народу, на виховання любові до рідної землі, мови, на формування правової культури, негативного ставлення до протиправних діянь, розвиток учнівського самоврядування, співпрацю з батьками, з закладами охорони здоров'я та громадськими організаціями.

Впродовж року виховна робота в закладі була спрямована на виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», основних аспектів Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Виконувались основні засади Концепції національної системи виховання дітей та молоді у національній системі освіти, положення програми Міністерства освіти та науки України «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», Концепція громадянського виховання, національна Програма патріотичного виховання та нормативно-правові акти, документи Міністерства освіти і науки України, Управління освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації.

Для їх реалізації та з урахуванням народного календаря і загальнодержавних свят у школі був розроблений план виховної роботи навчального закладу та плани виховної роботи класних керівників і вихователів. Плани виховної роботи були спрямовані на реалізацію програми «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України» затвердженою наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 № 1243 та методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо організації виховної роботи у загальноосвітніх навчальних закладах у 2021/2022 навчальному році. Плани виховної роботи охоплюють всі напрямки виховання: патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, фізичне, екологічне, превентивне та включають в себе календарні, традиційні шкільні свята, заходи, конкурси, заходи щодо зміцнення моральності та утвердження здорового способу життя.

У вересні було проаналізовано акти обстеження житлово-побутових умов родин вихованців ліцею, оформлено соціальні паспорти кожного класу та всього закладу. Вивчено стан охоплення здобувачів освіти гуртковою роботою, проведено роботу по залученню дітей до занять у гуртках, секціях та факультативах.

Вся виховна робота в закладі планувалася та проводилася за тематичними тижнями. Наприклад, вересень – тиждень безпеки життєдіяльності «Безпека в житті - життя у безпеці», спортивний тиждень «Спорт і здоров'я в моєму житті», тиждень патріотичного виховання «Пам'ять про подвиг житиме вічно» і т.д. Аналіз стану виховної роботи показав, що всі класні керівники та вихователі планують виховну роботу з класом чи виховною групою: обраний напрям та виховна проблема, над якою працюють протягом року;

складені психолого-педагогічні характеристики класів та виховних груп; визначені завдання на навчальний рік. Складено графік проведення виховних годин у зручний для дітей та педагогів час. В кожному класі класні куточки оформлені креативно, з урахуванням уподобань та побажань дітей. Вони мають естетичний вигляд, є змістовними та цікавими.

У зв'язку з карантинними заходами та воєнним станом, спричиненим агресією РФ проти України, протягом 2021/2022 н.р. педагогічним колективом проводилася належна виховна робота в межах класу чи виховної групи: виховні заходи, виставки малюнків, тематичні тижні, відзначення пам'ятних дат. Участь вихованців ліцею у підготовці та проведенні цих заходів сприяла розвитку індивідуальних здібностей та особливостей дітей, розвитку їх талантів. Над реалізацією мети і завдань виховної роботи в ліцеї у 2021/2022 н.р. працювало 12 класних керівників, 9 вихователів, педагог-організатор, соціальний педагог та практичний психолог, бібліотекар, всі вчителі-предметники та адміністрація закладу.

В ході виховної роботи впродовж навчального року першочергова увага приділялася відзначенню загальнодержавних свят, пам'ятних подій з історії України, вшанування пам'яті відомих діячів культури, науки, держави, вихованню у здобувачів освіти любові до Батьківщини та до рідної мови, поваги до традицій українського народу, толерантного ставлення до оточуючих, формуванню мотивації здорового способу життя.

В основу діяльності ліцею покладено принцип гуманізму, демократизму, незалежності від політичних, громадських та релігійних організацій, поєднання загальнолюдського і національного взаємозв'язку, розумового, морального, фізичного і естетичного виховання, науковості, диференціації, індивідуалізації змісту і форм освіти, розвиваючого характеру навчання.

З початком навчального року педагогами проводилася робота з попередження дитячого травматизму серед учнів. Із метою активізації цієї роботи у вересні 2021 року та в січні 2022 року було організовано тематичні тижні «Безпека в житті - життя у безпеці» і «Швидше всього наздоганяє та небезпека, яку зневажають».

Свої здібності учні розвивають у шкільних гуртках. З метою створення додаткових умов для самовизначення, саморозвитку, самореалізації особистості, сприяння професійній орієнтації, формування моральних якостей у дітей та підлітків, розвитку творчих здібностей, виявлення та підтримки талановитих та обдарованих учнів, організації їх змістовного дозвілля здійснено заходи щодо охоплення позаурочною освітою кожного здобувача освіти ліцею. Для реалізації цих завдань у 2021/2022 н. р. в закладі діяли гуртки: юний художник, естрадний спів, оригамі, легоконструктор, шахи,

інтелектуальні ігри, зроби сам, рукоділля, хореографічний, юні джури, юні патріоти, юні біологи.

Також учні ліцею були задіяні в роботі гуртків та секцій, які проводяться педагогами закладів позашкільля: футбол, важка атлетика, велосипедний туризм, бокс, гра на бандурі.

Спортивні гуртки та секції відвідували 123 учні закладу.

Всього в гуртках та секціях — 189 учнів (деякі учні відвідують по два чи більше гуртки або секції).

Класними керівниками та вихователями вивчено склад сім'ї, родинні стосунки та умови проживання кожного учня, складено акти відвідування вдома тих учнів, які проживають в м. Чернігові та родини яких потребують більш прискіпливої уваги з боку педагогів та служб у справах дітей. Зібрані, вивчені та передані до бухгалтерії всі документи, необхідні для нарахування плати за перебування дітей в закладі або звільнення від внесення цієї плати.

Необхідно відзначити змістовне проведення традиційних виховних заходів: «1 вересня - День знань», «Свято Миколая», цикл бесід, виховних годин, свят та конкурсів в межах класу чи виховної групи.

Участь дітей у святі Першого дзвоника надихає на навчання, на співтворчість, сприяє формуванню художньо - естетичних нахилів та розвитку всебічних інтересів учнів.

Впродовж навчального року значна увага приділялась превентивному вихованню учнів. В рамках Тижнів правової світи, Всесвітнього дня захисту прав людини, Всеукраїнського Тижня прав людини, річниці з дня підписання Конвенції з прав людини, Дня спільних дій в інтересах дітей було проведено виховні заходи: соціологічне опитування «Діти та молодь про свої права», години спілкування «Стратегія прийняття моральних рішень» та Усі діти мають право на гідне ставлення до своєї особистості», перегляд науково-популярного фільму «Конвенція про права дитини», бібліотечний урок «Твоя правова культура», правовий бюлетень «Кримінальна відповідальність за хуліганство», тренінгові заняття «Діти мають знати свої права», а також книжкові виставки у шкільній бібліотеці та виставки дитячих малюнків.

З метою виявлення рівня обізнаності учнів з питань ставлення учнів до проблем насильства в суспільстві та в шкільному середовищі, виявлення фактів жорстокого поводження з дітьми, вивчення проблеми підліткового насильства в закладі проведено тиждень толерантності «Толерантність – ціннісна й поведінкова складова особистості», в межах якого організовано анкетування та соціальні опитування серед учнів. За результатами анкетування психологом ліцею проведено квест «Подорож до країни Ввічливості і Доброти» та інтерактивне заняття «Ми різні, але рівні», заняття з елементами тренінгу «Булінг. Протидія булінгу», виставка дитячих малюнків

«Будьмо толерантні». Організовано перегляд та обговорення фільму «Булер» та створення «Дерева толерантності». Класні керівники та вихователі провели години спілкування «Якщо друг у тебе є, життя радісним стає», «Пізнаючи іншого, пізнаєш себе» та інші.

Необхідною сторінкою виховної роботи був екологічний напрямок. Під час тижнів екологічного виховання в ліцеї було проведено ряд заходів, спрямованих на формування елементарних знань про вплив людини на довкілля, виховання любові до природи, формування екологічного мислення та свідомості, а саме: години спілкування «Берегти і примножувати природні багатства України» та «Земля – планета голуба й красива, і для усіх землян – великий дім», заочна подорож «Бережіть цінний дар природи – воду». Дуже цікавими для вихованців закладу були екскурсії до лісу, в парк.

Впродовж навчального року профорієнтаційна робота знайшла своє відображення у проведенні таких виховних заходів, як години спілкування «Поговоримо про професії...» та «Людина - для професії чи професія - для людини», діагностику професійних нахилів учнів, а саме - анкетуванні «Мій вибір професії», тренінгове заняття «Моє майбутнє – в моїх руках», перегляд фільму «Ринок сучасних професій».

Принцип особистісної орієнтації націлює класного керівника та вихователя на формування у підростаючої особистості почуття самоцінності, впевненості у собі, виробляє оптимістичну стратегію розвитку кожного вихованця на етапі прогнозування, спрямовує зусилля на розвиток світогляду, цілісної свідомості. Тому для педагогічного колективу важливим є проведення виховних заходів, спрямованих на виховання у дітей моральних якостей: доброзичливості, поваги до людської гідності, милосердя, доброти, людяності, толерантності, порядності; потреби в емоційному та духовному контактах з людьми, потреби у самоповазі, співчутті і співпереживанні людям, бажання допомогти, гуманної поведінки. У 2021/2022 н.р. проведено тематичні тижні «Червону стрічку носять небайдужі» до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, тиждень дружби «Сила птаха в крилах, а людини – в дружбі».

З метою прищеплення дітям почуття відповідальності та почуття господаря в кожному класі закладу створено учнівське самоврядування, також діє шкільне учнівське самоврядування. Робота самоврядування спрямована на тісну співпрацю учнів, вчителів, батьків та передбачає участь у суспільно-корисній праці та загальношкільних традиційних заходах, проведення масового дозвілля молодших школярів в позаурочний час. Хоча слід зазначити не досить ефективну роботу шкільного президентського правління. Члени загальношкільного учнівського самоврядування не часто проявляють ініціативу щодо проведення шефської роботи, не ініціюють проведення загальношкільних заходів, а лише беруть участь у запропонованому їм.

Важливу роль у попередженні та профілактиці негативних проявів в учнівському середовищі класні керівники та вихователі відводять співпраці з батьками та опікунами вихованців. З метою зміцнення зв'язків між педагогами та родинами учнів класні керівники та вихователі проводили індивідуальні зустрічі, бесіди з батьками та особами, що їх замінюють, під час яких розглядалися питання щодо роз'яснення нормативних актів, які зобов'язують батьків нести адміністративну та кримінальну відповідальність за ухилення від відвідування навчальних занять їх неповнолітніми дітьми. Також піднімалося питання ознак та протидії булінгу, прав, обов'язків та відповідальності неповнолітніх за правопорушення. Але в умовах карантинних заходів, у зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції, а також воєнного стану, спілкування з батьками вихованців відбувалося в телефонному режимі та режимі онлайн.

Систематично здійснювались рейди-перевірки:

- зовнішнього вигляду здобувачів освіти;
- стану збереження підручників;
- стану ведення щоденників;
- дисципліни, порядку та запізнення на уроки та самопідготовки;
- відвідування уроків та самопідготовок.

Впродовж навчального року в ліцеї працювала психологічна служба в складі соціального педагога Поди Ю.А. та практичного психолога Глузд І.С. Завдяки їх роботі здійснювався соціальний захист учнів, надавалась психологічна допомога вихованцям. Практичним психологом школи проводилась діагностична робота, корекційно-розвивальні заняття, індивідуальні та групові консультації для учнів, профілактично-просвітницькі заходи, профорієнтаційна діагностика серед здобувачів освіти 9-11 класів.

Таким чином, аналіз виховної роботи закладу у відповідності з метою та завданнями показує, що в новому навчальному році слід більше уваги приділити індивідуальній роботі зі школярами. Індивідуального підходу потребують обдаровані діти не тільки на уроках, а й у позакласний час, в організації відпочинку та дозвілля. Потребує продовження системна робота кожного класного керівника та вихователя з вивчення учнівського колективу і кожної особистості окремо. Доцільно проводити в новому навчальному році психолого-педагогічні консилиуми, педчитання, семінари, що мають допомогти класним керівникам та вихователям в індивідуальній роботі з учнями.

Слід звернути увагу й на тісніший зв'язок класних керівників та вихователів з вчителями-предметниками, які викладають у класі, і з психологічною службою закладу. Проблемою є робота шкільного учнівського самоврядування. Спостерігається невисокий рівень соціальної активності

учнів у вирішенні загально-соціальних питань, недостатній рівень сформованості гуманістичних рис особистості, естетичних переконань і смаків. Класні керівники та вихователі не досить ефективно використовують сучасні інноваційні методи виховання, залучають дітей до участі в різноманітних конкурсах, турнірах, змаганнях міського та обласного рівнів.

Протягом року проводилася значна робота по зміцненню здоров'я вихованців. Це питання періодично виносить на розгляд педагогічної ради закладу, нарад при директорові. Двічі на рік вихованці закладу оглядаються медиками–спеціалістами. Всі діти, що потребують медичної допомоги, пролікувались у стаціонарних медичних закладах міста.

Для збереження здоров'я дітей і підлітків, в закладі є наявна матеріальна база: медичний блок на 6 кімнат, медичний кабінет для прийому та огляду вихованців, кабінет для санації ротової порожнини, кабінет для збереження обладнання, медикаментів та інструментів, ізолятор.

Функціонують стоматологічний та фізіотерапевтичний кабінети.

Медичну допомогу дітям надають лікарі міста та медична сестра закладу.

В закладі створено умови доступності для навчання дітей з особливими освітніми потребами: наявний пандус та підтримувальні поручні.

Для реалізації освітніх потреб здобувачів освіти, у тому числі дітей-сиріт та ПБП, в закладі функціонують 11 навчальних кабінетів: кабінет української мови та літератури, кабінет історії, кабінет хімії, кабінет фізики, кабінет математики, кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій (2 кабінети), кабінет біології, кабінет іноземної мови, кабінет музичного мистецтва. Також працює кабінет соціально-психологічної служби.

Для задоволення потреб дітей, у тому числі дітей-сиріт та ПБП, у закладі функціонують: шкільна їдальня на 308 посадкових місць, 3 майстерні, 1 спортивна зала, 1 бібліотека, 1 актові зала, 1 тренажерна зала, 1 зала для занять боксом, 1 зала для занять важкою атлетикою.

Наявні кабінети із сучасним мультимедійним обладнанням: кабінет української мови та літератури, майстерня з обробки тканин і волокнистих матеріалів, кабінет математики, кабінет історії, кабінет фізики, кабінет хімії, 2 кабінети інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій, класні кімнати 1-4 класів.

В цілому по закладу в освітньому процесі задіяні 9 інтерактивних комплексів.

У 2021/2022 навчальному році, в зв'язку з військовою агресією РФ, нанесені значні збитки матеріально-технічній базі закладу. Заплановані ремонтні роботи призупинені через значні пошкодження внаслідок обстрілів фасаду закладу, віконних блоків, даху, господарських приміщень та території.

Поряд з вищезазначеним, існує цілий ряд невирішених проблем:

- залучення батьківської громадськості до участі в освітньому процесі;
- матеріально-технічне забезпечення;
- реконструкція спальних приміщень третього та четвертого поверхів;
- оновлення меблів у спальному корпусі;
- забезпечення сучасною комп'ютерною технікою кабінетів біології та іноземної мови;
- ремонт системи тепло-водозабезпечення;
- забезпечення їдальні новим технологічним обладнанням;
- забезпечення спортивним інвентарем.

У роботі педколективу теж є цілий ряд недоліків, а саме:

- потребує покращення робота по посиленню зв'язків з батьками і опікунами дітей у родинно-шкільному вихованні;
- не налагоджена на належному рівні робота учнівського самоврядування;
- мають місце пропуски занять учнями без поважних причин і без подальшого належного реагування вчителів та вихователів;
- потребує покращення робота з посилення правового та статевого виховання учнів;
- малоефективною залишається робота психологічної служби закладу;
- потребує покращення робота вихователів щодо здійснення контролю за дотриманням санітарно-гігієнічного режиму в спальних та класних кімнатах, збереженням закріпленого за спальними кімнатами майна.